

DEBRECZENI HIRLAP

Előfizetési árak: Egész évre 10 frt., félévre 5 frt., negyedévre 2 frt 50 kr., egy héra 1 frt.

Megjelenik mindennap, vasárnap kivételével.

A szerkesztésért felelős
Kutasi Imre
kiadó s laptulajdonos

Szerkesztőség Nagy-Várad-utca 2087. sz. Gáll-ház (emelet)
Kiadóhivatal Nagy-Várad-utca 2087. sz. Gáll-ház (földszint)
Hirdetések a legmérsékeltőbb árszámítás mellett vétetnek fel
Egyes szám 4 kr.

Szell Kálmán mint debatter.

Debreczen, márczius 11.

Két egymás után következő napon, folyó hó 8. és 9-én szólalt fel Szell Kálmán miniszterelnök a képviselőházban a kiegyezési provizórium felett folytatott vitában. Mind a kétszer függetlenségi párti képviselők provokálták a felszólalásra s mind a két beszéd nemcsak a képviselőházban találkozott élénk tetszéssel, hanem az egész ország is feltétlen helyesléssel fogja azokat tudomásul venni. A függetlenségi párt provokációi nem voltak ugyan egészen loyálisak, miután most nem új javaslatokról, hanem az összes pártok által elfogadott békefeltételekről van szó, melyeket ellenezni nem helyén való eljárás, — az annyira összezsugorodott ellenzéknek mégis hálásak lehetünk, mert a nélkül, hogy akarta volna, nagy érdemet szerzett, midőn alkalmat adott a miniszterelnöknek, hogy Ausztriához való vonatkozásaink fundamentális kérdéseiben nyilatkozzék oly módon, a mely minden kételyt kizár a jelenben és a jövőben. Szell miniszterelnök nagyszabású és emellett mélyreható fejtegetéseiben orthodox deákistának, legbensőbb meggyőződéséből a vámközösség hívének s ezzel közvetve a monarchia hatalmi állása és tekintélye buzgó őrének vallotta magát. Ez a határozott állásfoglalás kettős szükség volt. Először magára Magyarországra nézve, azután kifelé Ausztriával és a többi kül-

földdel szemben. Lehetetlen ugyanis elutasítani azt a tapasztalatot, hogy a közvélemény egy része Ausztriához való közjogi viszonyunk felfogására vonatkozólag egy idő óta izgatott lett. Nagyon sokat játszottak a gazdasági különválás eshetőségével, dacára annak, hogy e játékkal igen nagy érdekeknek is ártottak és hogy kevésbé merész hangokban, melyek óvatosságra intettek, nem volt hiány. Valamely közjogi forma megváltoztatása többet jelent a toilette cserénél s ezt a felvilágosodott agráriusok ép oly jól tudják, mint a kereskedők. A pénz bizonyára a legmobilabb áru s mégis láthatjuk, ha bankjaink működését figyelemmel kísérjük mily nehéz a pénzügyi téren megzavart viszonyunkat Ausztriához, a többi külföldhöz való új viszonyok által helyettesíteni. Hogy pedig áruk számára új eladási területeket keresni mit jelent, azt tudja mindenki, a ki csak ritkán szorulis vevőre.

A miniszterelnök beszédei tehát jó, mély és megnyugtató benyomást fognak kelteni az országban, mert a gazdasági viszonyokra mi sem hasznosabb, mint a biztonság és az állandóság. De Ausztriába és a többi külföldön, különösen szövetségeseinknél is nagy meglepéssel fogják olvasni Szell miniszterelnök beszédeit, a ki minden diplomatizálást került és semmi „ha“-t és „de“-t nem használt. Ausztriában azért, mert ennek az államnak a különválás által legalább is ugyanannyi veszteni valója van, mint nekünk; más

külföldi barátainknál meg azért, mert Ausztria és Magyarország csak akkor erősek, há hiven összetartanak s nem követnek eltérő irányokat.

Ennyit magáról az ügyről akarrunk mondani. De most már után helyén lesz Szell miniszterelnökről és mint Debatterről egy szót szólni. Szell Kálmán éveken át nem tartott hosszabb beszédeket, melyekben egyénisége erősebben előtérbe lépett volna. Majd két évtizeddei kell visszanyulnunk, hogy visszaemlékezzünk, mit jelent Szell Kálmán mint szónok. Nos logika mindig legerősebb oldala volt. De azt hisszük, hogy ez irányban is, különösen a mi a kifejezés módját illeti, még mint érett férfi is lényeges haladást tett. Kereskedelmi téren való sokévi működése megtanította őt, hogy gondolatainak olyan formát adjon, mert sokaknak értelméhez hozzátér. Minden az igazi néven nevez meg, szavaihoz nincs szükségünk kommentárra, nápszerű nyelven beszél. De a nélkül, hogy ezzel csorba essék a szabatos meghatározáson, vagy hogy a szavak tulságos mérsékét használná. A vezércikkíróknak persze nem lesz vele jó dolguk, mert az ő beszédei maguk beszélnek s fejtegetésekkel nem lehet azokat megvilágítani hanem inkább elhomályosítani.

A főispánok Szell Kálmánról. Szell Kálmán miniszterelnök és belügyminiszter tegnap délután a főispánok egy nagyobb csoportját kihallgatáson fogadta a belügyminisztériumban. A belügyminisztériumból a mi-

A DEBRECZENI HIRLAP TÁRCZÁJA

A kis hercegnő. . .

*A kis hercegnő férjhe ment,
Férjül egy herceget kapott,
S a kis hercegnő szive mélyén
Szeretett egy kis hadnagyot.
Összevillant tekintetük
Egy édes bái éjszakán —
S a kis hercegnő férjhez ment
Mivel ő okos kis leány.*

*És száll a hir akár a szellő
A kis hercegnő férjhe ment
Megünneplik a hadseregben
Megünnepli a parlament
És élteti az ifju párt
Amint már szokták, rendesen —
S egy bohó szőri hadnagyocska
Sirat egy álmod csendesen.*

Farkas Imre.

Falun.

Irta: Grósz Gizella.

Nem arról a napsugaras, fénynyel, pompával telt vasárnap délutánról akarok szólni, midőn a lég telve balzsamos illattal, a tarka virágok kelyhéből langyos szellő által megloptott himpor uszik a levegőben s nemcsak a fák titkos susogása, de az őserdő mélye a lombok sűrűje a patak csobogása, viz kékülő medre, a hegycsoportok tavol láncozolata mind a föld parányi csuszó állatkáitól kezdve a magas étherben csapongó szárnyasok rajáig, ünnepelel s ez az ünnepélyes keret beszédessé várszolja a néma természetet, megszólaltatja a zizegő lombot, hajlongó fűszálat s az beszél a maga hangján, szól a szívhez, hozza rezgésbe annak hurjait. . .

Nem erről az arab mesékhez hasonló ezer bájról szól szavam, midőn a hegy megett sudar fák tövében, a természet szerelmes földjén vidám párok verőfényes mosolyán süt-kérezik a nap, — csicseregő fecsképek kandi tekintete fénylik át a nagy tölgy sűrű erdőn.

Nova repülnek a szomszédágakra, lengő levelek árulják el utjukat. — Parányi kis csőreiket csatogtatják és csevegnek bohóságokat.

Uem! Tél van, dermesztő, fagyos hideg. A nagymindenség a fehér takaró alatt alszik, nekünk, földi halandóknak sokat ígérő nyugalmas álmod.

Csendes kihaltak tetsző a szemmel beérhető látkép.

Az ártatlan madarak röptükben fagnak el hullanak le, mint augusztusi éjjelen a menyboltozat esillagai.

A házak tetői a távirtdapóznak, a templom ezüstszerű bádoggja zuzmarás, mintha halpikkhelybe volna burkolva, ugy ragyog szipor kázik ezüstszerű fénye.

Azt hiszi a természet nyugalman pihenő tekintet, — hogy egy elvarazsolt, álomba merült birodalomba tévedt, — vagy Olasz-honba menekültek e föld lakói, mirtusz és narancsok szép honába, csalogányok csatogását hallgatni s lesni az utrakelő első fecsképart.

De mégsem! A tájt kezd élénkülni a nép a hit magasztos érzelmeitől boldogítva özönlik ki a templom két szárnyra nyitott ajtaján, az orgona ihletett akkordja szűrődik át a levegőn a melyet beragyog a téli napsugár. A piac megnépesült.

A lehelletek melege ködpáraként gomolyodik hullámzik a metsző léghen, s mintegy fátyolbaburkolja a resecgő havon türelmetlenül kopogó, várakozó állást foglalt öregek és ifjakat, busziókat szagoló vén asszonyok és kaözgó leány seregét.

Megszóllalt a dob pergő ütése. Az idősebbek félbe hagyják az ördöngös masi vascsővei szemlélését, mely a fabódében keresztül vizet szív ki a föld gyomrából, tél idején melegeket, kánikullában hűset és artézi kutnak fogják hívni. Nagy ur is az a „Artézi“, hogy

nisztérelnökséghez hajtatott, a hol szintén fogadott és folyó ügyeket intézet el,

Apponyi a szabadalvükörben. Apponyi Albert gróf, családi gyásza folytán, csak este hét órákor jelent meg legelőször a szabadalvü pártkörben, nemcsak azóta, hogy a nemzeti párt beolvad a szabadalvü pártba, de azóta, hogy mint fiatal Deák-párti képviselő, e termekben utóljára fordult meg. Ennek pedig hosszú huszonöt esztendeje. A halközép és Deák-párt fuziója a fiatal Apponyit más mesgyékre terelte, hol, hosszú buszonöt esztendő alatt sok tövisben, sok keserűségben de sok babérban és dicsőségben is része volt. A korban megelémedett, tapasztalásokban gazdagabb s lezürtebb elméjü politikussal hosszú távollét után megint visszatért a rég elhagyott helyiségekbe, melyeket mint nagy reményekre jogosító ifju hagyott el. Oszinte szívvel, nagy melegséggel fogadták. Tegnapi este természetesen ő volt a társaság központja. Legelőször Beöthy Algernon sietett hozzá, majd Molnár Antallal beszélgetett, hosszasan, kívül mint fiatal Deák-párti képviselők, korjegyzők voltak. Azután elmondta a körülötte sereget képviselőknél, hogy mint képviselő ebben a klub helyiségeiben szólalt fel először, innét indult el parlamenti pályára, mely a mily változatos, bizonyára annyi fényes szónoki sikerrel bővelkedik. Itt tette meg első módosítványát akkori kerülete, az óbudainak érdekében, a házodó javaslatra vonatkozólag.

Egymásután jöttek a képviselők, kik mindnyájan Apponyi Albert grófhhoz siettek, ki csakhamar jól érezte magát a klubban és ezt ki is fejezte nem egyszer. Ezután bement a kártyaszobába és ott Harányi Frigyes báróval beszélgetett hosszasabban, majd a nagytermen végighaladva, a mely már igen népes volt, az olvasó-termet kereste fel. Fél 8 óra lehetett, midőn Széll Kálmán miniszterelnök megjelent a pártkörben és Apponyi Albert gróf rögtön Széll Kálmánhoz sietett, elmondta, hogy milyen szívesen fogadták és a régi Deák-párti emlékek újultak fel lelkében. Ezután Széll Kálmán és Apponyi Albert félrevonulva, igen hosszasan beszélgettek és Apponyi gróf nyolcz óra után egészen észrevétlenül eltávozott a klubból, bizonyára a legkellemesebb benyomással.

Ausztria-Magyarország — Kinában. A bécsi diplomáciai körökben úgy beszélnek s Ro-

minden kutat utána neveznek el, még talán Kossuth Lajosnál is különb ember, mert ő róla minden helyen egy utca van elkeresztelve — gondolják magukban és el is mondják a szomszédnak.

Az asszonyok is abba hagyják az eszme cserét: hogy ismét milyen szépen beszélt a mi papunk s még most is ott vibrálnak a lélekemelő igék füleik körül. S mind közelebb nyomulnak az agiót vesztett régi kut medencéjéhez, melynek csapjai a csepegő víz jégvirágot képeztek és szivárványként minden elkézelhető színt játszott.

Ott van a dobos főhadiszállása. Hivatásának egész fontosságával szedi elő az írást s e közben megcsörteti a kardját és megigazítja a sisakja lengő fehér bokrétaját. (Biz az már nem bír az újdonság ingerével; karácsony óta hazi rendre tértek felette.) S megszóllalt a dobos; öblös hangjától visszazeng a piac a mely megisméli az előre nyújtott nyakkal hallgatózóknak, hogy melyik erdőn melyik nap árulják a fát? meddig várakozásra? vagy az adót miféle czim alatt srófolják feljebb?

Már el is hangzott a dobosédesen csengő hangja, veressel szeged köpönyegét is távolról lengeti a szél, de a csoport még összéb vonul, szidják közös erővel a kormányt és jutattnak a község honatyáinak is belőle, a kik megpótadóztatják őket.

Kék posztó dolmányu, ezüst pitykével kivert ujasban, nyakkán kíséretet egy-egy debli ifju pár szemrevaló leányt, kinek ranczos csizmája, százredübe szedett bő szoknyája, fe-

mából érkező hír is megerősíteni látszik, — hogy külügyi kormányunk nem nézi tovább tétlenül az idegen hatalmaknak a távol Keleten folyó nagy térfoglalását, hanem arra készül, hogy Ausztria Magyarország is lefoglalja a maga számára a kínai partvidék egy darabját, miután Oroszország, Anglia, Németország sőt legutóbb Olaszország is okkupált magának egy-egy kikötőt, vagy tengeröblöt, megfelelő szárazföldi területtel. Ugy látszik, hogy e dologban előzetes megállapodása volt külügyi kormányunknak Olaszországgal. A nagy gyarmatpolitikába való belépés egyébként nem ujonnan felfedezni való hajlandósága külügyi politikáinknak. Gróf Goluchovszki külügyminiszter a múlt évi delegációkon jelezte, ezt, amidőn harminczmillió hitelt kért monarchiánk tengeri haderejének nagyobb mérvű fejlesztésére. A jövődől nagy politikai kérdése — ez volt kszrűbelül a miniszter beszédének gondolatmenete — a tengeren fognak eldőlni s monarchiának sem maradhat hátra tengeri erejének növelésében, mikor minden nagyhatalom, sőt a kisebb országok is első sorban a tengeren igyekeznek erejüket fejleszteni. Különbben is fontos kereskedelmi érdekek és nagyhatalmi állásunknak még fontosabb érdeke megköveteli, hogy ne vonjuk ki magunkat a gyarmatosítás politikájából, hanem igyekezzünk mi is lábunkat megvetni azokon a világrészekben, hol a gyarmatszerzésnek még lehetősége van.

Országgyűlés.

A képviselőház ülése.

— márcz. 10.

Elnök Perczel Dezső az ülést megnyitván Széll Kálmán miniszterelnök benyújtotta az állami számvéviszék jelentését az 1898. év utolsó negyedéről.

Folytatták a provizoriumjavaslat vitáját. Kolozsvári Kiss Istvánt hívja a jegyző.

— No halljuk!

Semmi papírosa sincs a negyvennyolczasok népies irányu finánczkapacitásának, se könyv, se írás, se plajbász.

— Ma csak a fejből beszélek! sugja a szomszédjának.

Eleinte meglehetősen komoly és még meg lehetősébben unalmas volt a szónoklat; csak az ellen tiltakozott, hogy mi Ausztriával vám közösségben legyünk!

— Kezeljük az országot házilag; — indítványozza melegen — hiszen terem ne-

hár batiszt köténye, tarka szövésű szalagja három ágba font hajában, tetszetős képet nyújt, a legény élelmes, két leányt is karon csip módison.

Csépél a karjaival s a melyiket előbb éri, azt öleli magához. A szél megrázogatja a távirtda drótjára üledett zuzmarat, a mely pelyhenként szállingózik a levegőben, de ők nem fáznak arczuk pirja tündöklik, ajkaik bibora szinte melegit, még a legény által lelán-csolt karjuk idegesen próbál kibontakozni, de csak lehetetlen próba marad. Nem hi-zem, hogy kifogásuk lenne ellene csak szemfényvesztés az a játék, melyel szabadulni kívánkoznak.

Némelyik leány szemében irigy tekintet villan az előttük haladó csapat felé, a hol három leányt is karolgat egy szabadságot élvező Miklós huszár. Megyszin nadrág, halvány kék attilla, sárga zsinórral, hamis, szemreca-pott veressipka harmóniál hegyesre pödört bajuszával. Hej! még az a huszár, hogy tud hat ölelni...

Mind közelebb érnek az apró, fehérre meszelt kék festékkel, sárga annaggal körül-cifrázott háziorokhoz, a felszeg negyedébe Ugy néznek ki azok az apró házakhóval körülszancsolva, kőtetőzet alatti, mint hófehérke tündér-országa.

Ujjongó gyermekhad, sivalkodik, vissong a fehér mezőn.

Didergő kezekkel hőembereket alkotnak, apró ujjai megkékülnek s bele kacagnak merevedő kezeikbe, hogy meleget leheljenek az apró csontokba. Ők is kiaknazzák a tél-

künk itthon mindenünk. Spóroljuk meg a sok felesleges fuvart!

Később azon aggodalmaskodott: nem jön-e vissza Bánffy Dezső báró.

— Nem mintha én félnék tőle, — rázza meg keményen a fejét, — nem én, de még Halas se. Egyszer ugyan levert benünket, mert úgy tettünk, mint a spanyolok: gyenge flótával mentünk eléje; de már másodszer megálltuk ám a homokot!

Sokszor igen tudományos volt a szónoklat; história is volt benne főként József császár és Mária Terézia korából, sőt még francia citátum is, a mi ritkán hangzik a hegyen. Szólt a gyarmati politikáról is; meg arról is, hogy Budapestten kevés a templom.

— Én értek valamit Kinához is, mondja, mert mint ellenzéki embernek, muszáj érteni mindenhez: tudom azt is, hogy a sárga ember ravasz ember.

Igy szónokolt, hol elcsukló, hol meg furán felnyikkannó hangon a nagy olvasott-ságu férfiú fertály tizenkettőig; más szónok utána nem jelentkezett. A negyvennyolczas párt kivételével általánosságban elfogadta a javaslatot az egész Ház; míg a Kossuth javaslatát mellett egyedül a hegy népe emelkedett pártolásra.

Szó nélkül fogadták el ezután részleteiben a javaslatot, a mint szó nélkül fogadták el általánosságban is, részleteiben is a napi-rend következő pontját: a horvát provizoriumi-javaslatot.

Féltizenkettőkor már a városok és községek fogyasztási adó természetü jövedelmének ideiglenes rendezéséről szóló javaslat tárgyalásánál tartott a Ház.

Pulszky Ágost referálta a javaslatot, ismertetve célját, eszközeit és várható eredményeit. Körülményesen ismertette minden egyes részletét, kifejtette intenczióit és ajánlotta üdvös rendelkezéseit. Az előadói beszédet élénken meghelyeselték.

Ennek a javaslatnak már akadt szónoka. Komjáthy Béla állt fel elsőnek. Főként a városokról, nagy kulturális és nemzeti fontosságukról beszélt.

Fejtegetéseire nagy figyelem és sűrűn megújuló helyeslések között azonnal megadta a választ. Lukács László pénzügyminiszter. Tényekkel tiltakozott Komjáthy azon állítása ellen, mintha ő a jelentkező magasabb követelményeket rendszeres adó-emeléssel szokta volna fedezni.

— Mióta szerencsém van e helyet elfoglalni, maga a képviselő ur is kell, hogy

élveit, a tudás kényszerűsége alul felszabadulva, vasárnap délután, akár csak nyáron meztláb kergelőznek a legszebb, legpuhább szőnyegen.

Odább szánkáznak; egy-egy tekenő (no! lesz nektek te imposztor az anyádtól!) vagy felfordított számoly a jármű. Valahonnan elő kerül három czigány. Nem ismerem a sarzsijukat, de fontos hangszer van a kezükben s kerül a legények biztatására az álluk alá. Olyan fura módra toprongyosok folt hátán foltosok, mintha költött alakok lennének valamelyik népszínműből.

Reákezdte a primás, bizonyára hetek óta gyantát nem élvezett hegedűjén, rászól a bőgös s közben a kontrasz részeli a sok csépelés től vékonynyá aszott hurokat. De azért szilajon járják odalent.

Disharmonáló hang nem vegyül a táncban, csak egy-egy mélyebb bariton kurjongat bele, melynek rezgése utat tört a mind jobban alkonyuló szürkületbe.

Kopog a csizma a tánc ritmusán. — Kezd a levegő tikadtá válni. S megjelenik, mint egy nemtő, a háziasszony a deésházi mázos kancsóval.

Kézről kézre jár az üdítő jó almabor. — Ha megtette a fillokszera a kómálalji, bánom hegyi karcost, oda se neki, ez is lemossa a port.

Ujult erővel ropogtatják a csárdást, szédítően keringőznek egymás körül, a leányok oda simulnak zúgó gerle módjára a hatalmas férfi kebelhez.

Fényesebb az a kis világ, mely szerető-

tanum legyen reá: én soha adóemelést nem proponáltam; ellenben többször volt rá eset, hogy adómérséklést, sőt egyenes adóleszállítást is eszközöltem.

Teljes megnyugvással és helyesléssel fogadták a miniszter beszédét, a mely után általánosságban egyhangulag fogadta el a Ház a javaslatot. A részletes tárgyalás alkalmával a második szakasznál a miniszter az egyes terminusok szükséges megváltoztatását proponálta. Radocza János pedig magyarázó természetű stílus módosítást ajánlott. Elfogadták mindeniket. A negyedik szakasznál az előadó nyújtott be módosítást, a melyet elfogadtak; ugyanaz történt az ötödik szakasznál Radocza módosításaival, a nyolczadiknál ismét az előadóéval. Ezzel el volt intézve a javaslat; a hozzá beérkezett kérvényeket pedig a kérvényi bizottsághoz utasították.

Végezetül Mayer Károly referálta a zárszámadási bizottság jelentéseit. Szó nélkül tudomásul vették őket.

Ezzel lepergett a napirend — és megállapították a következőket:

Ma a Ház nem tart ülést; hétfőn tulesnek a harmadszori olvasásokon, azután pedig megkezdik a költségvetés tárgyalását. Egy órára elvégezte a munkáját a Ház

Hegedüs kereskedelemügyi miniszter a fiánál.

Sokévi serény és zajtalan munka után kereskedelemügyi miniszterré történt kinevezetése alkalmából számos és őszinte ováció tárgya lett Hegedüs Sándor, mely ovációkban testületek és egyesek részesítik őt. Előkelő szerénységgel szelíd kísérletet szok ugyan tenni, hogy elhárítsa a tiszteltnék rohanó árként reá zuduló jeleit, de mégis hiu fáradozás lenne részéről, ha nem akarna megelégedést és örömet érezni az egyhangú elismerés felett, melylyel eddigi működésének adóznak. De ezt a megelégedést és ezt az örömet messze felülmulta egy olyan esemény, a mely inkább az embert, mint a minisztert érinti. Dr. Hegedüs Loránt ugyanis, a kereskedelmi miniszter fia, folyó 9 én előadást tartott a közgazdasági társaságban a kivándorlás okairól és a miniszter megjelenésével tisztelte meg a fiát. Hogy az édesapát ez alkalommal is ovációban részesítették, azt csak melleleg említjük meg; de tisztá, zavartalan örömet kellett hogy okozzon neki annak látása, hogy az előkelő közönség mint leste a szót az ő

jük két szeméből a maga valóságában feléjük sugárzik, mint nekünk kik, ott lejtünk a csillarak fényében (azzal a titkos vágygal, hogy talán ez a farsang megszabadít a yártától . . .) — összhangzó zene ütemei mellett az egész festett világot

Az utca alsó végéről felhangzik egy hang, mely a vasárnapi munkaszünet ellen vét. — „Kikről vegyenek, — kikről vegyenek!”

Szánalmas görnyedt alak; a hanczurázó gyerekek megis ostromolják hólabdáikkal a kékitő zsidó, ám az békésen halad előre. A „táncosház” felé tart, ismeri az utczát, őt is ismerik, svk handlit kötött már a szomszéd asszonyokkal.

Betér hozzájuk egy kis melegre, egy pár szóra; nem fél hogy feljelentik, mert vétett a paragrafus ellen. Csöndesen megis alkuszna egy felmeszely „kikítőre,” mielőtt bolygó utjára tér.

Az ég területén kigyultak az apró mécskek, melyek körülrajongják a hold ezüstssínü udvarát, a jövő-menők árnya is sávot rajzol az ut fehér havára.

Beköszöntött az est s új élveket nyújt a föld lakóinak. Miért is ne követnők Másset e mondását. „Nyilj, kis virág, míg a halál itt nem terem, álom az élet, — eszménye szerelem.”

Siessünk hát kutatni az alom országában az élet eszményét . . .

tudós fiának ajkáról. Dr. Hegedüs Loránt a mai előadás tárgyát különben feldolgozta már egy nagyobb munkában és ma annak csak egy részét merithette ki, azt a részt t. i. a mely a baj okait tárgyalja, míg az eszközök megbeszélését, melyek által a bajon segíteni lehet és kell, egy későbbi felolvasás számára kellett az előadónak fenn tartania. A hallgatóság szívélyes tetszésnyilvánítással adott a felolvasónak és a fiu sikere szemmel láthatólag több örömet okozott a boldog apának, mint a saját sikerei. És ez igen könnyen érthető is, mert nemes, fentköltérszerű emberek gyermekeikben élnek, a kikben jövőjüket látják, mely jövővel sok esetben a legszebb, a legrózsásabb jelen sem vetélkedhetik.

Reform-dívat.

— Vidéki takarékpénztárak —

Nagyobb dívatja sohasem volt a „reform”-nak s könnyelműbben soha sem éltek vissza ezzel a szálló igével, mint napjainkban.

Egész generáció él s egész szövetkezetek alakulnak abból a célból, hogy reformáljanak mindent, ami reformálható és nem reformálható.

A fővárosi lapok — példa rá a kis szent mártoni takarékpénztár esete — hallatlan feülletességgel szinezik ki a vidéki szenczációkat s abból nem engednek, hogy minden egyes eset révén le ne vonják filozófiai magaslaton álló következtetéseiket a „reform”-ról. A reform vége rendszeren az, hogy alakítani kell a fővárosban okos emberekből álló felügyelőségeket.

A felügyelők nem sajnálják maguktól a fizetést s az okos emberek alatt a reform megindítót kell erteni.

Most a vidéki pénztintézetek vannak soron mert a százból egy-két kis zugintézet hibában találtatott.

Lássuk mindenekelőtt, hogy áll a helyzet a statisztika lámpafényénél.

Mindössze 1054 pénztintézet van Magyarországon, és pedig: 34 Budapesten, 1020 pedig a vidéken.

A budapesti pénztintézetek adataitól eltekintve, együttesen az az ezernél több takarékpénztár és bank együtt 225 millió forint részvénnyel dolgozik, melynek támogatójaul tekintendő azonban még a tartalékalap 65 millió forintnyi összege. Tehát 340 millió forintnyi saját pénz az, melyre vidéki intézeteink összesége támaszkodhat. — Az összes budapesti pénztintézeteknek még feleennyi pénze sincsen.

A takarékbetétek összege: kerekén 900 millió forint. Záloglevelek ellenében épen 700 millió frtnyi tartozásuk van.

A rendszerint való készpénzkészlet vidéki pénztintézeteknél együttevve 30 millió forint. A második könnyen pénzre tehető tétel az értékpapirkészlet: 190 millió forinttal szerepel vidéki pénztintézeteknél együttes főmérlegében s a váltótárca egész 590 millió frtnyi összegével együtt 810 millió frtra emelkedik az a vagyon, melyet az intézetek összesége mibőlizálni tud.

Jelzalog kölcsönökben kerek 1000 millió forint van a vidéki intézeteknél biztosítva.

Már most a rengeteg nemzeti vagyon érdeke nem kívánja-e meg, hogy véle a legóvatosabban foglalkozzék mindenki.

Veszélyben van-e ez a nemzeti vagyon nagyon, hogy rémképekkel felverik itthon és külföldön a bizalmat vele?

Az az egypár szórványos eset, ami előfordult és elő fog fordulni bármilyen ellenőrzés és kamara mellett, indoltta teszi az egész lármát?

Szükséges-e ezért a néhány esetért, ezért a csekélyebb összegért a külföld előtt kockáztatni a magyarországi nemzeti vagyonába vetett bizalmat? Szükséges-e megrendíteni az ország és a külföld hitelét a vidéki pénztintézetek által kezelt másfél milliárdra bizvást tekinthető nemzeti vagyonban.

Tagadhatatlanul vannak nagy és orvoslásra váró súlyos bajok a vidéki pénztintézetek körében. Baj, hogy saját tőkájukhoz arányitva túlságosan sok idegen pénzt kezelnek. Baj, hogy kevés kerekedelmi hitellel dolgozva, valóhitelesnyújtásuk épen nem mondható mobil hitelezésnek. — Baj, hogy aránytalanul nagy összegeket helyeznek el hosszú időkre jelzálogra.

Ámde ezek a bajok nem az intézetekben hanem kezdetleges gazdasági viszonyainkban lelik kuforásukat. És ezek a bajokat elhárítani az in ézetek ellenőrzésével épenséggel nem lehet. Ezeknek a bajoknak alapja viszonyainkon van. Oly ellenőrzés, mely itt szanalást nyújthatna, alig lehetséges.

Magyarország rohamos gazdasági fejlődésében sok intézmény mutat fel kinövéseket. — Természetes is ez, mert minden gyors növésnél ott van a kinövés veszedelme.

De egészséges gazdasági fejlődéseink sok ily kinövést vagy lönyeseget, vagy természetes uton visszerelt a helyes irányba. Bizunk ennél a kérdésnél is abban, hogy a vidéki pénztintézetek maguk fogják megtalálni a helyes eszközöket arra, hogy kinövéseiktől szabaduljanak.

Ha most, a kérdés akut stádiumában, jónak találának valamely ellenőrző közeget, ám csinálják meg. Külsőleg mutatni fogja az orvoslás jelét. De a gyógyulás eszközeit a vidéki intézetek csak önönmagukból merithetik — a hol meríteni kell.

Egyről-másról.

Unatkozó menyecske.

Mesélni fogok egy szőke haju asszonyról, kinek kék szeméből kiragyok lelkének duzzadó élénksége. — Karesu termete izgékony és ideges mint egy fiatal tigris . . . stb stb, minck magyarazzam olyan sokáig? Elég annyit mondani, hogy a legszebb asszonyok egyike . . . Nos hát mindezeket előre bocsátva, egyszerűen leírom, ami történt . . .

E szép asszonyról, azt beszélnek, hogy a lakodalma után néhány hónapra roppant megszállta az olvasási vágy. — Reggeltől estig mindig regényekkel bibelődött, sőt még éjjel is olvasott. Unta-e magát, vagy pedig az irodalom iránt ébredt fel benne a lelkesedés? Szóval olvasott szüntelenül. — fáradhatatlanul.

A férj — na! most kerül róla szó — türelmesen nézte, hogy mily lelkesedéssel tanulmányozza a könyveket fiatal felesége. Hat csak olvasgasson, ha kedve tartja. Csak az ellen tett néha kifogást, hogy nem tudott néha aludni nyugodtan az olvasás miatt, — mert a lámpafénye a szemébe sütött. A fiatal asszony nem ügyelt a férj zugulódására — csak olvasgatott tovább. Megtörtént az is néhányszor, hogy majdnem bepislogott már a hajnal az ablakfüggönyök mögött, mikor letette a könyvet. Persze reggel a sok olvasás miatt fájtak szemei és nagy karikák keletkeztek körülötte. A barátói csak rázták a fejüket és sajnálták szegényt. Intették is sokszor hogy vigyázzon magára, mert megárt a sok olvasás.

Egyszer csak mi történt? Szőkehaju asszony abba hagyta az olvasást, meggyűlölte a könyvet nagyon.

A férj rendkívül megörült ennek, mert most már pompásan alhatott, nem sütött a szemébe a lámpa világa.

No végre! — kiáltott föl egyszer. Most csak édesem miért hagyta abba az olvasást?

— Nem találom már benne semmi élvezetet. Azt is bánom, hogy eddig is könnyvvel töltöttem éjet és napot. Ezután sétálni fogok. Oh milyen pompások azok a séták. Az utcák nagy panorámáját szemlélve, ugy el tud szórakozni az ember.

A férj nem tett ellenvetést. A fiatal asszony pedig sétálgatott kedvére, egész délelőtt lehetett őt látni. Délutánonként pedig vizitelt és olykor olykor estenkint tért haza, mert a vizit után meg rövid sétákat tett, hiszen mit is csinált volna odahaza egyosegyedül. Ol-

vasgatni nem szeretett már a férje ott volt szokás szerint a tarokkcompániájában — így az esti társalgásra nem számíthatott.

Gyönyörű est volt, olyao lány poetikus este, melynek hangulatában felolvad a lélek. Egy félreeső utcában egy bérkocsi várakozott.

A szőke asszony gyorsan beült a kocsiába Dgy szól sem szólt a kocsisnak s az mégis megindította a lovakat egy bizonyos utca arányában.

Enyhe, de okok kocsis lehetett. Nem is kérde hova hajton — már tudja

A kocsi megállott egy ház előtt Az asszonyka hirtelen kinyitotta az ajtót s kiugrott a kocsiából, beszököt a ház kapuján.

A kocsi türelmesen várakozott reá . . . Egyszer csak ismét ott volt a kocsi a szőke asszony.

Gyühé! Gyühé! — vágattak a lovak. Talán elvesztette az utat a kocsis. Ni, ni! Ay asszonyka egyszerre csak elkezdett kopogni a kocsisnak.

— Hová visz hát nem tudja! Nem erre . . .

A kocsis oda sem ügyelt. Gyühé! Hogy vágattak azok a lovak! Jól ért ez a kocsis a gyepelhöz.

Hopp! a kocsi megállott. A kocsis a bakról leugrott.

— Tessék kiszállani. Kinyitja a kocsi ajtaját.

A szőke asszony kidugta a fejét. — Hol állott meg maga ostoba? Hiszen nem jó helyre hozott Csak oda vigyen, ahova tegnapielőtt.

A kocsis megint azt mondta rekedt hangon:

— Tessék kiszállani. — De nem szállok itt ki, A kocsis meggyújtott egy szál gyufát.

— Csak tessék kiszállani. Az asszony elsikoltotta magát s reszketve dőlt hátra.

A férj állt előtte — kocsisnak öltözve.

N A P I H I R E K.

Debreczen, 1899. márczius 11.

Időjárás.

A központi meteorologia intézetnek Debreczenbe küldött távirati jelentése szerint a következő időjárás várható.

— márczius 11 —
— Száraz. — Hőemelkedés. —

M u l a t s á g o k.

Márczius 15. Az 1848/49-iki honvédek tánczvizsgálma a »Koronac« disztormében.

Márczius 15. A »Petőfi dalkör« társas vacsorával egybekötött hangversenye a »Bika« disztormében.

Márczius 16. Szállodások, vendéglősök, kávéosok és korcsmárosok tánczestélye a »Bika« szálloda disztormében.

Fel Kinába!

A bécsi diplomáciai körökben erősen tartja magát a hír, hogy Ausztria-Magyarország expedíciót tervez Kinába s el akarja foglalni a n a m h u á á m i i öből környékét.

Kinézerek országáról
Ismét szól a nóta,
Kinézerek országában
Roppant nagy a kvóta.
Német, angol, orosz, talján
Földet foglal rendre,
Rettenetes, ha Kinában
Csak magyar nem lenne!
De lenni fog! „Fel Kinába!“
Ez a jelszó járja.
A kínai foglalókat
Hadi hajó várja.
Megjelölte már az utat
Zichy Jenő szépen,
Fel honfiak, fel Kinába
Foglalni serényen!

Mióta a Gésák járnak
S Vun-Csi nóta járja,
Ismerős lett már előttünk
Kelet fényes tája,
Ismerjük már jól a czopfot,
Kultiváljuk nagyba, —
A kinézer-csapat ellen
Mért ne mennénk hadba?

Debreczennek kinézerét,
Jó Szikiai bácsit (?)
Mégkérdeztük, tudni vágyván
Ismert jó tanácsit.
A mi Vun-Csin-k kuplét csinált
Mikor megkérdeztük,
S ezt a kuplét tisztelettel
A pappirra tesszük:

Megy Kinába magyar-osztrák
Hódító sereg,
Hogy a kinézert kifosszák,
Buddha verje meg,
Ámde azért kár Kinába
Menni. Az alatt
Nálunk is lehetne történi
Kínai falat.
Csuf, csuf, csakugyan . . . stb.

. . . És hogyha jól megfontoljuk,
— Nehéz szemet hunyni!; —
Igazat mond a nóában
A helybeli Vun-Csi . . .

Dyband.

— **Istentiszteletek.** Holnap, vasárnap, f. hó 12 én a következő sorrendben tartanak istentiszteleteket: Az ev. ref. templomokban: Nagy templomban Bélteky Lajos s. lelkész, a kis-templomban: Dicsőfi József lelkész, a Kossuth-utcai templomban: K. Tóth Kálmán lelkész és az Ispóaly-templomban: Mitrovics Gyula lelkész tartanak istentiszteletet. — A róm. kath. templomban 7 órakor misét mond Varju Lajos, 8 órakor egy piarista tanár tart misét, 9 órakor Hamernyik Sándor misézik, utána szentbeszédet mond Wolafka Nándor v. püspök, háromnegyed 11 órakor Molnár Kálmán és fél tizenkét órakor Kovács József tartanak misét. Délután 1/2 3 órakor ker. tanítást tart Hamernyik Sándor, 3 órakor litániát mond Kovács József és 4 órakor rózsafüzért tart dr. Wolafka Nándor v. püspök. — Az ágost. hitv. ev. templomban d. e. 10 órakor Mateiny Lajos főesperes tart istentiszteletet.

— **Rendkívüli városi közgyűlés.** Debreczen szab. kir. város f. hó 14-én, kedden rendkívüli közgyűlést tart. A közgyűlés tárgya egy indítvány lesz, mely az új kormány elnöknek s kabinetnek a béke terén kifejtett munkásságáért köszönetet, jövő munkásságára nézve pedig bizalmat szavaz. Az indítvány bizonyára egyhangú lelkesedéssel lesz elfogadva.

— **Fuzió Debreczenben.** Nagyon természetes, hogy a magyar politikai életnek mostanában legfontosabb eseménye: a fuzió, az egész országban nagy hatást idézett elő. Az országgyűlési pártok példáját követik a vidéki pártkörök is és napirenden van a fuzió és belépés. A megváltozott politikai helyzet Debreczenben is mindennapivá tette a szabadelvűpártba való belépést. Legújabbban Győrffy Aladár nagykereskedő, Kerekes Géza földbirtokos és Szikszay Gyula, a Margit fürdő tulajdonosa jelentették be a debreczeni szabadelvű párt intéző bizottságának a pártba való belépésüket.

— **Nánássy László halála.** A debreczeni társadalom egy általánosan tisztelt, érdemes tagja hunyta le az éjjel örök álomra szeméit. Nánássy László kir. közjegyző s a debreczeni közjegyzői kamara elnöke tegnap este 10 órakor meghalt. Halála nem jött váratlanul. Elaggott ember volt, ki több mint fél éve betegeskedett, bár baja csak egy, nem régen kapott influenza folytán lett végzet-

sebbé. Halála mindenfelé igaz részvétet keltett, annyival inkább mert a boldogultat igen sok, debreczeni előkelő családhoz rokon kötelék fűzte. Temetése holnap délután fog megtörténni a megboldogult közjegyző gyászba borult családjának Bethlen utcai lakásánál.

— **Megtagadott kedvezmény.** Említettük, hogy kereskedelmi akadémiánk tanuló ifjúsága a tanári karral Konstantinápolyig tanulmányi kirándulást tesz. A mennyiben az ilyen utakon külföldi utlevél szükséges, a melynek ára négy forint, a tanári kar folyamodott annak elengedése, vagy mérséklése végett. A belügy minisztériumból a napokban érkezett vissza a kérvény. S e l l e y osztálytanácsos tudatta, hogy a kedvezményt a miniszter nem engedélyezte. Természetes, hogy ez a körülmény nem akadályozza a társaságot utazásában, melyet e hó végén fognak megkezdeni.

— **A városi dalegylet ünnepelye.** Nagyobb szabásu ünnepély rendezését határozta el a debreczeni városi dalegylet. A dalegylet több működő tagja kapja meg ebben az évben a tíz, husz és huszonöt éves dalegyleti tagságért járó kitüntetését. Huszonöt éves szolgálattért arany éremmel diszítettnek: Márk Endre, a dalegylet fáradhatatlan, áldozatkész elnöke, továbbá Doncán István és Bárdos Géza. Husz éves tagságért ezüst érmet kapnak. Szilágyi Imre és Engesszer József. Tíz éves működésükért diszoklevéllel jutalmaztatnak: dr. Magoss György alelnök, Szaitz Sándor és Győry Mihály. A tervezett fényes ünnepély legfontosabb pontja a kitüntetések ünnepélyes átnyújtása lesz.

— **Elfogott csaló.** Sikertelt fogást csinált ma a debreczeni rendőrség. Egy országjárta körözött csalót sikerült elfognia. J ó z s e f Samu a p a i (Szatmár vm) illetőségű szabósegéd az illető, ki jöhizemű emberektől előlegképen pénzt csalt ki, azután megszökött. Vándorlása közben Aradra jutott hol a Berger és Billa cég alkalmazta, de innen is előleget csalt ki s munkakönyvét hátra hagyva ide Debreczenbe szökött. — Itt B e r g e r nevű N Hatvan u. 4. sz. alatt lakó szabó fogadta alkalmazásba, míg végre a debreczeni rendőrség felfedezte. Az országjárta körözött csalót, ki itt S á n d o r József néven szerepelt, a debreczeni rendőrség az ügyészségnek adta át.

— **Benzin-motoros műhely.** Szabó István helybeli fiatal s képzett asztalos iparos, hogy műhelyében a manka gyorsaságát emelje, két lóerővel felérő benzin motort állított fel s a gépeket ez fogja hajtani. Bejelentő kérvényét közelebb be is adta a rendőrfőkapitánysághoz s B o c z k ó Sámuel r. főkapitány a III. ker. r. kapitányságnak adta ki további intézkedés végett. A helyszíni szemle valószínűleg meg lesz a hét elején s a motor mely a benzint meggyújtó villanyos szikrát is maga fejlesztí, nem soká megkezdí működését.

— **Éjjeli botrány.** Az elmúlt éjjel, vagy inkább hajnal felé, körülbelül 4 órakor csinos kis botrányt rögtönzött egy intelligens, fiatal emberekből álló, beborozott kompánia. Nagy zajjal, valolva vonultak végig a fő utcán, mit sem hajlva a rendőrök figyelmeztetésére. Mikor a sarkon álló rendőr ismét csendre intette őket, a leggorombábban támadtak a kötelességét teljesítő emberre, ki alig volt képes többedmagával a garáza kompániát igazolni végett a központi rendőrségre bekisérni. A részeg kompánia itt még vadabbul viselte magát. Makacskodtak s intelligens emberekhez nem illő, ocsmány kifejezésekkel illették az ügyeletes rendőrtisztviselőt, kinek minden engedelmességet megtagadtak. A kihallgatást eszközölő tisztviselő csak nagy nehezen tudhatta meg a garáza ifjak neveit, kikkel szemben a legnagyobb szigorral fog eljárni.

— **Lopás fényes nappal.** Merész lopást követtek el tegnap délután a fő-utca egyik legnépesebb részén. L u x Mór üzlete előtt a kiakasztott üzlettárgyakat, kendőket és ruhamezőket ismeretlen tettesek ellopták tegnap délután 4,5 és 5 óra között. A tetteseket a legnagyobb szigorral nyomozza a rendőrség.

— **Bűnügyi végtárgyalások.** A debreczeni kir. törvényszék büntető tanácsa a jövő hét folyamán a következő bűnügyekben tart végtárgyalást. 13-ikán heffón Goldberger Náthán ellen közokirat hamisítás büntette és hamisítás büntetteért. Szerdán 15-ikén Halász Sándor ellen magánokirat hamisítás büntette, Csibi István ellen, hamis tanúzásra való rábírásért, Gyöngyösi Sándor ellen súlyos testi sértés büntetteért. 16-ikán csütörtökön Polatsek Lipót és társai ellen lopás vétsége Nagy Gábor ellen szándékos emberölés büntettének a kísérlete és Tóth János ellen csalás büntette miatt. Wallarstein Miksa ellen magánokirat hamisítás Deli József ellen lopás büntette és Jászai Imre ellen lopás miatt. Ezen napon lesz a felsőbb bíróságületek kihirdetése is.

— **Az anyakönyvvezető perselye.** Megirtuk már, hogy a belügyminiszter felszólítására az anyakönyvvezetői hivatalokban perselyeket állítanak fel, hogy a házasságkötések alkalmával adakozhasson a közönség. Az így nyerendő összeget a vakok országos intézete számára fordítják. A debreczeni anyakönyvvezetői hivatalhoz mér megérkezett a persely, melyet a hivatalos szoba ajtaja elé függesztenek.

— **Megrongált ház.** A rendőrséghez nap után érkeznek a feljelentések az éjjeli tivornyázók botrányos viselkedése ellen. A legújabb panasz tényleg megerősíti, hogy a rendőrség kíméletlen szigorral járjon el az éjjeli korhely alakok ellen. Horváth József nap utcai háztulajdonos lakását rongálta meg legközelebb egy részeg kompánia. A házról mindenféle díszítést leszedtek, a falat bemocskolták s mintegy 150 frtra becsülhető károsulást okoztak. A rendőrség nyomozza a tetteseket.

— **A nőegyleti népkonyhára.** e héten következő adományok foljtak be: Rásó Gyula kir. tanácsos alispán gyűjtése 30 frt »Haladás« jótékony egyesület 25 frt Stern testvérek gyári munkásai 15 frt özv. Liptai Miklósné, Vecsey Zoltánné, Dr. Nagy Lajos Hartstien Igyártó Sándor 5—5 frt Hubinszky Kornélia, Telegdy Lászlóné 4—4 frt Ormós Gábor, özv. Pozsgai Mórné 3—3 frt K. Vértsey István 2 frt 50 kr Ungvári József, özv. Liptai Gáborné, Révész Bálintné özv. Varga Lajosné, Jakab Szeréna, Dr. Rothshnek N. Emilné 2—1 frt Szűs Kálmánné Dr. Széll Kálmán 1 frt 50 — 1 frt 50 kr. özv. Patay Istvánné, N. N. Béla mama 1—1 frt. özv. Liptai Miklósné 1 csomó tészta, özv. Patay Istvánné káposzta N. K. 62 kiló krumpli 10 kg. rizs, 20 kg. szilva, 15 kg. paszuly 10 kg. lencse, 10 kg. liszt. özv. Liptai Gáborné 1 véka krumpli és káposzta özv. Berger Henrikné 3 zsák krumpli Novelli Ede 1 zsák krumpli és paszuly Igyártó Sándorné 1 zsák krumpli 1 kosár paszuly Béla mama 1 zsák krumpli, 1 tál káposzt. 1 kosár paszuly N. N. 40 kg. főzelék Debreczen 1899. márczius 10 Szűcs Kálmán negegl. pénzt.

— **Márczius idusa.** A főiskolai ifjuság márczius 15-iki ünnepélyének rendező bizottsága tegnap délután tartott ülésében elhatározta hogy egyik ünnepi szavalt tartására Szacsay Sándort a debreczeni színtársulat kitűnő művészt kéri fel. A városháza előtt mint már jeleztük, Odróy Árpád, a színtársulatnak szintén kitűnő tagja, fog szavaltot tartani.

— **A kereskedő ifjak önképző egyesülete** szokásaihoz híven ez évben is Márczius 15-iki ünnepélyt rendez. a ker. társulat palotájának dísztermében, mely alkalommal dr. Kardos Albert ur főreál iskolai tanár fog alkalmi felolvasást tartani, az egyesületi tagok pedig szavallattal fognak közreműködni.

— **Katonai hangverseny.** A „Magyar király“ kávéházban ma este 8 órakor, a cs. és

kir. 39. gyalogezred zenekara hangversenyzik az alábbi, rendkívül érdekes és élvezetes programmal:

1. „Orpheus“ Négyes Bindertől, 2. „Háén király volnék“ Nyitány Adamtól, 3. „A néma trombitás“ Hangverseny darab Kürtre Löschnestől, 4. Ábránd „Ernáci“ Operából Verdifől, 5. „Falusi nászünnepe“ Hang festés Czibülkötől, 6. Éjjeli tivornyázók“ Keringő Ziehrertől, 7. „Egy tartalékos álma nagy egyveleg“ Ehrertől, 8. „Flóra“ Polka fr. Gleisnertől, 9 a) „Karácsonyi dalocska“ Krausetól, 10. „Chan du Resignol“ Picolo solo Filipovisky tól, 11. „Touvenér de Liehrer Keringő Krause-tól, 12. „Fick-Fack“ Galopp Strauss-tól.

Belépti díj nincs. A kitűnő kiszolgálást biztosítja Eröss Jakab kávé.

— **Honvédbál.** Öreg honvédeink márczius 15-én a szabadság napján régi szokás szerint mulatságot rendeznek. — A mulatság iránt város-szerte nagy az érdeklődés. Debreczen társadalmá melegen érdeklődik a nagy idők tanui iránt s minden alkalommal kimutatja irántok tiszteletét. A mulatság fényét emelni fogja négy dalegylet; a debreczeni dalegylet, — a munkás dalegylet iparosifjak dalköre, ács-ifjuság dalköre-nek közreműködése. — A honvédegylet választmánya átiratban kereste meg az illető dalosköröket, s azok készséggel vállalkoztak a szereplésre. A mulatság mellett tehát nem kevés élvezetet fog nyújtani a négy dalegylet közreműködése mely a mulatságot valóságos művész-estélylyé fogja varázsolni. Biztosak vagyunk benne, hogy öreg honvédeink mulatsága már csak ezért is fényesen fog sikerülni.

— **Az ügyvédi rendtartás reformja.** A n.-váradí ügyvédi kamara mint tudósítónk jelenti, Hlatkay Endre elnöklése mellett tartott évi közgyűlésében elhatározta, hogy jelentésében fölkéri az igazságügyminisztert: hasson oda, hogy az ügyvédi rendtartás reformjáról szóló törvényjavaslat, melyet még 1883-ban munkába vettek, mielőbb törvénynyé váljék, mert ahhoz az ügyvédi karnak fontos érdekei fűződnek.

— **Elveszett.** Egy sárgaszínű him dachokutya tegnap délbeneveszett, akutya „Samu“ névre hallgat. A szíves megtaláló keretik Csapó-utca 41. sz. a. lakótulajdonoshoz vinni hol illő jutalomban részesül.

— **Egyedüli biztos gyógyszer a csusz és köszvénynek a híres Zoltán-féle Johnson kenőcs, mely már néhány napihaszna után a legmakacsabb csusz és köszvényes bántalmakat is meggyógyítja. Kapható üvegenként 1 frtért az egyedüli készítőnél, Zoltán Béla udvari szállító gyógyszerárban Budapesten.**

Értesítés.

Van szerencsém értesíteni a nagyérdemű közönséget, hogy kir. közjegyzői iródamat Debreczenben Szent Anna utca 6. szám alatt Zivuska féle házban (a Paksy féle házzal szemben) I. emelet megnyitottam és kir. közjegyzői működésemet f. évi márczius hó 3-án megkezdtem. Allandó helyettesemül dr. Pallay M. Béla ur lett kamarailag kirendelve.

Kelt Debreczen, 1899. márcz. 4. én.

Lestyán Adorján
kir. közjegyző.

Színház.

M Ű S O R.

Vasárnap, márcz. 12-én: délután 3 órakor: Talmi herczegnő; operette. Este: Cthellő; tragédia.

Hétfőn A Vereshaju népszínmű 3 felvonásban.

Kedden Rákóczy Ferencz, történeti színmű.

Szerdán diszeldadásul: Márczius 15. Irta! Szávay Gyula, utána A kápolnai csata történeti színmű.

Csütörtökön A Fausztocsk a operette.

Pénteken Gasparone nagy operett Szombaton A Gyurkovics lányok színmű.

Vasárnap, délután Argyil Tündér Ilona: este a Baba operette.

Szép Heléna.

Offenbach örökké szép, édes, pajkos zenéjében gyönyörködött a tegnapi szép számu színházi közönség. A már kissé divatját mult izléstelen, ugynevezett „mitológiai viccek“ harsogó kacajokat keltve röpkedtek szét a színpadról, egyszóval hangulat — az volt bőven.

A szereplők kedvvel játszottak s az előadás — eltekintve az énekes daraboknál mindig szükséges eltekintendőtől — elég jó volt.

F Kállay Lujzn, mint Heléna a legjobbat igyekezett nyújtani az ő erejét felmuló szerepben s igyekezetét elég szép siker koronázta.

A többi szereplők is sikerrel állották meg helyöket.

Az operettet Znojemszki dirigálta.

Dalügy.

A dalos-szövetség székhelyei:

I Budapest székhelyiel.

Kiterjed: Pest Pilis-Solt-Kiskun, Nógrád, Zólyom, Turóc, Trencsén, Nyitra, Bars, és Hont megyékre.

II. Győr székhelyiel.

Kiterjed: Győr, Komárom, Esztergom, Fejér, Veszprém, Sopron, Moson és Pozsony megyékre.

III. Pécs székhelyiel.

Kiterjed: Baranya, Bács Bodrog, Torna, Somogy, Zala, Vas megyékre és Fiuméra.

IV. Kassa székhelyiel.

Kiterjed: Abauj-Torna, Sáros, Tzepes, Liptó, Árva, Gömör, Borsod, Heves és Jász-Nagy-Kun Szolnok megyékre.

V. Temesvár székhelyiel.

Kiterjed: Temes, Krassó-Tzörény Hunyad, Arad, Csanád, Csongrád és Torontál megyékre.

VI Debreczen székhelyiel.

Kiterjed: Hajdu, Békés, Bihar, Szilágy, Szatmár, Szabolcs, Zemplén, Ung, Bereg, Ugocea és Máramaros megyékre.

VII. Kolozsvár székhelyiel.

Kiterjed: Kolozs, Tordá-Aranyos, Alsó-Fehér, Kis-Küküllő, Beszterce Naszód és Szolnok-Doboka megyékre.

VIII Maros-Vásárhely székhelyiel.

Kiterjed: Maros-Torda, Csik, Udvarhely, Nagy-Küküllő, Szeben, Fogaras, Brassó és Háromszék megyékre.

4. Tagjai.

A Kerületi dalos-szövetség tagjai:

- alapítók,
- rendesek,
- tiszteletbeliek.

Alapító tagok azok az egyének, testületek, intézetek, egyesületek, a kik s a melyek egyszer és mindenkorra 100 koronát adományoznak a kerületi dalos-szövetség céljaira.

Rendes tagok azon dalegyesületek, melyek a kerületi dalos-szövetségben belépnek.

Tiszteletbeli tagok ezen magyar honpolgárok, kik a dalos-egylet, általában a magyar dal és zeneművészet érdekében és előmozdítására körül érdemeiket szerezték.

Az alapító és rendes tagok felvétele, a kerületi dalos-szövetség központi igazgató vá-

lasztmánya, a tiszteletbeli tagok megválasztása pedig a választmány javaslatára a közgyűlés által történik.
A kerületi dalos-szövetségbe való belépés írásbeli nyilatkozat alapján történik.
A tagsági kötelezettség 3 évre terjed.

Csomag és Hirlap szállítási vállalatnál egy jó irással bíró, e szakmában jártas és megbízható egyénre van szükségem. Az állás rögtön elfoglalható.
Jelentkezni lehet:

KATZ JAKAB-nál
Debreczen, Piacz-utca.

HALDEK

magnagykereskedése.

Jó: sef főherczeg ö cs. es kir. fensége udv. szállítója
BUDAPEST, Károly-körút 9. sz.

Szállít **100** kilónkint:

aranka mentes

államilag ólomzárolt

lucerna magot

60 forinttól

kezdve:

aranka mentes

államilag ólomzárolt

lóhere magot

50 forinttól

kezdve:

takarmány-répa-magot

eredeti

Oberndorfi

eredeti

Mammuth

eredeti

olajbogyó

alaku

40 forintjával

hazai

Oberndorfi

gróf Károlyi Alajos termése

37 forintjával,

takarmány-cukorrépa

27 frtjával.

4023
1898. tkv. sz.

Árverési hirdetményi kivonat.

A pladányi kir. járásbiróság, mint telekkönyvi hatóság közhírré teszi, hogy Ferenczik András végrehajthatónak Ferenczik János s társai végrehajtást szenvedők elleni 231 frt 80 kr tőke követelés és járulékai iránti végrehajtási ügyében a debreczeni kir. törvényszék (a pladányi kir. járásbiróság) területén lévő P.-Ladány határán fekvő a pladányi 149 sz. tjkvben 158c hrsz ingatlanra 511 frt, a pladányi 2663 sz. tjkvben 1430b hrsz ingatlanra 182 frt, az ugyanazon tjkvben A 73--7 rsz. a ingatlanokra 258 frt, a pladányi 2664 sz. tjkvben 158b hrsz ingatlanra 24 frt, az ugyanazon tjkvben 1430a hrsz. a elvett ingatlanra 182 frt; végül az ugyanazon tjkvben A+3--7. rsz. alatt felvett ingatlanokra 258 frtban megállapított kiáltási árban árverést elrendelte és hogy a fentebb

megjelölt ingatlanok az 1899 évi április hó 5 napján délelőt 10 órájkor a bíróság árverési terében megtartandó nyilvános árverésen a megállapított kikiáltási áron alól is eladatni fog.

Árverezni szándékozók tartoznak az ingatlanok becsárának 10% vagyis 51 frt 10 kr, 18 frt 20 kr, 25 frt 80 kr, 2 frt 40 kr, 18 frt 20 kr, illetve 25 frt 80 krt készpénzben, vagy az 1881. LX. t.-cz. 42. §-ában jelzett árfolyammal számított és az 1881. évi november 1-én 3333. sz. a kelt I. M. rendelet 8. §-ban kijelölt óvadékképes értékpapirban a kiküldött kezéhez letenni, avagy az 1881. LX. tcz. 170. §-á értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átszolgáltatni.

Kelt Püspök-Ladányban a kir. járásbiróság, tkvi hatóságnál 1899. évi január hó 13-ik napján.

Dr. Tikos,
királyi aljárásbíró.

A közönség figyelmébe!

A tüdővész, tífus és differitisz terjedésének meggátlására, a legalkalmasabb, a legkitünőbb szer a valódi

amerikai Dustless

Ennek az a kiváló előnye is van, hogy a legpompásabb szobapadló máz. Pormentes, megóvja a butorokat, kereskedésben az árukat. Kopást és padló rothadást kizár. Semmi hozzá nem tapad,

tisztítja a levegőt

feleslegessé teszi a surolást.

Ennek a kitünő szernek **az egyedüli képviselőjét Debreczenre nézve, mély tisztelettel alulirott valaitam el.**

Midőn a n. é. közönség figyelmét erre felhívni szerencsém van egyben tisztelettel kérem, hogy megrendeléseikkel fekeresni s e megfizethetlen előnyökkel bíró szer hasznárol meggyőződni méltóztassék.

Mint mindenben ugy ebben is igyekezni fogok a közönség igényeinek pontosan megfelelni.

Szíves megrendelést kér

tisztelettel

TURAI FARKAS

(Miklós-utca.)

Szépesség és egészség.

Ezrek mennek Carlsbadba,

hogy rossz gyomrukat kireperalják, pedig ezt a célt otthon kényelemben és kevés költséggel elérhetik a

PEPSIN-BOR

használatával, mely az ételt megemészteni segít és a gyomrot rövid időn tökéletesen helyreállítja. Egy üveg ára 1 frt 20 kr.

Gyermekeknek hideglelés és számár köhögés ellen legjobb szer a

CHININ-CZUKORKA és CHININ-CSOKOLÁDE,

mely nem keserű és a gyermekek is szívesen veszik, 1896-ban a magyar orvosok és természetvizsgálók fiúmei nagy ülésén pályadíjjal jutalmazva. Minden egyes czukorka és csokoládé csomagoló papirja Roznyay Mátyás névalírással van ellátva. Kapható minden magyarországi gyógyszerertárban.

Idegesség vérszegénység

és az ebből származó egyéb bajok ellen legjobb készítmény a **vas-saschinabor**, mely az ősz, szes hasonnevű készítmények között a legtöbb hatóanyagot tartalmazza. Egy üveg 1 frt 20 kr.

Kapható: ROZSYAY MÁTYÁS gyógyszerertára és művészeti laboratóriumában.

A R A D, Szabadságter.

Mindenütt dícsérik a híres
MACHLEID-féle
kecskeméti
arckenöcsöt,
mely rövid használat után
minden szeplőt, májfoltot,
himlőhelyet, pörse-
nőket és egyéb kellem-
etlen kitételeket bizto-
san eltávolít. Az ar-
szóp, fiatal kollema-
sú, színt nyér tőle, a
napbarnítástól meg-
óvja. Kitűnő hatása már
néhány nap múlva ész-
lelhető, egyszeri próba
is elegendő, hogy ezt bárki
örökre megkedvelje. Ha-
tása a kecskeméti növény-
szappannal oly meglepő
és elismert, melyet a törén-
szépitő-szer még el nem
ért és fölül nem múlt.
Egyik jó tulajdonsága,
hogy ártalmatlan utóhatása
sohasem lesz. Egy tégely
ára használati utasítással
50 kr. — Egy darab kecskeméti növényzappan 32 kr.

Hajnal-szesz.
Biztosan meggyógyít minden fájdalmat, így köszvény,
reuma, osontífáidalmak, fejfájás, migrén, fogfájás, fül-
fájás és hátfájás ellen a legbiztosabban ható gyógyszer.
Még alig volt esetem, hogy számos, sikertelenül használt
szerek után a hajnal-szesznek nyírázó hatása ne lett volna.
Sok ezer elnyomorodott beteg köszöni már ezen szerek
teljes gyógyulását. Egy üveg ára használati utasítással 50 kr.
Kapható.

Farkas Ignác
„Mátyás király” című gyógyszerárban Kecskeméten
és minden nagyobb vidéki gyógyszerárakban.
Főraktár Török József gyógyszerár Budapest.
Raktár Debreczenben: Tóth Béla urnál.

GASCARADIN
RADITZ,
legjobb szer SZÉKREKEDÉS, GYOMOR- és
MÁJBAJ, ETVÁGYTALANSÁG, SÁRGASÁG,
ARANYER, ELHÍZÁS VERTÓDULÁS és
FEJFÁJÁS ellen, kitűnő VÉRTISZTÍTÓ.
Orvosi tekintélyek által kipróbálva és ajánlva.
1/2 doboz 60 kr., egész doboz 1 frt 10.
Az asszony elvezetéses esetében bérmentve

MIRTUS-CRÈME
törénvédő
szírtalan és ártalmatlan finomító és szeplítő
KÉZ- és ARC-CRÈME.
Nappal is használható!
Elővont minden BŐRHIBÁT, úgyem SZEPLŐT,
MÁJFOLTOT, BŐRATKÁT, BŐRHÁMLÁST, PATTANÁST
stb. — 1 tégely ára 1 frt. — horzá
PULCHERADINPOUDRE
1 doboz 50 kr., (fehér, rózsá vagy krém.)
PULCHERADINSZAPPAN
bőrfinomító, remek illatú, nagyon tartós, 1 doz
40 kr., 3 doz 1 frt 10 kr.
MIRTUS-FEHÉRÍTŐ
vörös kezék, barna kezék, vorosodott arcz, orr
ellen az egyetlen gyógyszer. 1 üveg 2 frt.
Számítalan elismerő level! Készíti és szétküldi:
RADITZ RÓBERT gyógyszer-
árak az **APOSTOLHOZ**
Budapest, VIII. József-körút 64,
Baross-utca közelében.

Olcso keritések! Olcso keritések!
Haidekker Sándor
sodronyszövet-fonat- és kerítés-gyára
Budapest, VIII., Ullői ut 48.

Gyárt és szállít: gép- és kézi-sodronyfonatokat
tűskés sodrony, pánthuzalt: erdők, vadaskerlek,
baromfi-udvarok, gazdasági telkek, kertek gyü-
mölcsösök, szőlők stb. bekerítésére olcso árak
mellett. Nyaraló-park- és erkélyracsokat, vala-
mint csinos és erős kiviteü kapukat és ajtókat
vaskeretes sodronyfonat és kovacsolt vasból;
ugyszintén díszes virággy- és gyepkeritéseket
és favédő kosarakat. Továbbá: föld- és kavics-
rostákat; magtár-ablakrostélyokat; szikrafogókat
gabona választóhengereket valamint régi választó-
tőhengereknek új sodrony-köpenyvel való ellá-
tását. — Rostaszöveteket és fonatokat szelélé-
rostákba.
Árjegyzékek és költségvetések ingyen.
Jutányos és pontos kiszolgálás!

Alapított 1782 — 50 év óta magkereskedés.

Aranka mentes luczerna
Aranka mentes löhere,
Eredeti Oberndorfi takarmányrépa
" **Veres Mamut** " "
" **Sárga olajbogyó** " "
" **Eckendorfi sárga** " "
" **Sárga buczok** " "
Angol és Scót perje félek,
Takarmány fű magvak.
Finom kertí pázsit magvak
Sulyos kövér Besseler zab
s egyéb gazdasági magvak, nagyban és kicsinyben
Konyhakerti vetemény magvak ;
Eredeti Erfurti virag magvak
a legjelesebb minőségben s legolcsóbban, kapható
KONTSEK GÉZA
magkereskedésében,
előbb **GASZNER KÁROLY** :
DEBRECZEN, Kossuth-utca 11.
Érdeklődők sziveskedjenek egy levelező lapon új megárjegyzéket kérni.

Alapított 1782 — 50 év óta magkereskedés.

Alapított 1782 — 50 év óta magkereskedés.

Alapított 1782 — 50 év óta magkereskedés.

RICHTER-féle HORGONY-PAIN-EXPELLER
Linimentum Capsici compos.
Ezen hírneves háziszser ellentállt az idő megpróbálásának, mert már több mint 30 év
óta megbízható, fájdalomcsillapító bedörzsölésként alkalmaztatik köszvénynél, osztná, íg-
szaggatásnál és meghűléseknel és az orvosok által bedörzsölésekre is mindig gyakrabban
rendeltek. A valódi Horgony-Pain-Expeller, gyakorta Horgony-Liniment elnevezés alatt
nem titkos szer, hanem igazi népszerű háziszser, melynek egy háztartásban sem
kellene hiányozni. 40 kr., 70 kr. és 1 frt. üvegenkénti árban majdnem minden
gyógyszertárban készletben van; főraktár: Török József gyógyszerár Budapest.
Budapest. Bevásárlás alkalmával igen óvatosak legyünk, mert több ki-
sebbertékü utánzat van forgalomban. Ki nem akar megkárosodni, az minden
egyed üveget „Horgony” védjegy és Richter cegegyezés nélkül mint nem va-
lódít utasítsa vissza.
RICHTER F. AD. és TSA., eszák. és kir. udvari szállítók, RUDOLSTADT (Thuringia).

Neustein Fülöp
Cukrozott
hashajtó labdaccai
(Neustein-féle ERZSÉBET labdacsk.)
SZÉK SZORULÁS
a legtöbb belegség forrása ellen. Cukrozott külsejük végett még gyermekek is
szívesen veszik
Egy 15 pilulát tartalmazó doboz 15 kr., egy tekercs, mely 8 dobozt, tehát 120
pilulát tartalmaz, csak 1 forint o. e.
ÓVÁS! Utánzásoktól különösen óvakodjunk. Kérjük határozottan
dohoz törvényileg bejegyzett védjegyünkkel piros-fekete nyomtatásban „Szent
Lipót” és „Neustein Fülöp gyógyszerész” aláírással van ellátva. A keres-
kedelmi törvényszékiileg védett csomagjaink aláírásunkkal van ellátva.
Neustein Fülöp
„Szent Lipóthoz” címzett gyógyszerára
WIEN, I. Plankengasse 6.
Raktár Debreczenben: Rothschnek V. Emil, Tóth Béla, Balázs Ödön, Miha-
lovits István, Muraközy László és Füleki Pál gyógyszerárakban.

rezius 11
9 évi ápri-
órájkor
megtar-
megállá-
is el-
tartoznak
% vagyis
r' 25 frt
rt 20 kr,
szpénzben,
42, §-ában
ott és az
3333. sz.
an kijelölt
a kikül-
az 1881.
ben a bá-
előleges el-
ilyszerü el-
n a kir.
899. évi
KOS,
ásbiró.

Kitűnő kosmetikum

egénység
származó
ellen leg-
y a va-
ly az ősz,
ü készít
a legtöbb
talmazza.
t 20 kr.
umában.

Aláírási Felhívás.

„Polgári Takarékok és Segélyszövetkezetek“
III-ik évtársulatába való belépésére.

1899. évi január 1-én, mint 4 éves évtársulat kezdte meg működését a III-ik évtársulat s mi bizalommal kérjük Debreczen város és vidéke közönségét, hogy ezen

III-ik évtársulatba

minél többen belépni sziveskedjék. A „Polgári Takarékok és Segélyszövetkezet Debreczenben“ évtársulatának vagyonát a tagok, hetenként fizetendő törzsbetétei képezik. Egy törzs betét (10 kr) 20 fillér, mely az igazgatóság által megszabott időben fizetendő be a szövetkezet pénztárába. A 4 év elteltével az évtársulat vagyona a tiszta jövedelemmel együtt a tagok között törzsbetéteik arányában felosztatik.

A szövetkezet tagjait 6%-os kamatláb mellett hitelnyújtással segíti s a kihitelezett összegek 4 év tartama alatt a heti befizetések által törleszthetők.

A III-ik évtársulatba való felvétel iránt jelentkezések és aláírások a szövetkezet hivatalos helyiségében (Piacz-utca 70. szám dr. Fráter-ház) tejesíthetők. Az ujonnan belépő tagok ez ideig még nem tartoznak az eddigi hátralékos heti betétekért mulasztási illetéket fizetni.

Kelt Debreczen, 1899. február hó 10-én.

A Polgáritakarék és segélyszövetkezet igazgatósága.

Az 1895. évi cairoi s az 1896. évi londoni egészségügyi kiállításokon díszoklevéllel s arany éremmel kitüntetve. Orvosi tekintélyek által kipróbált s nagyobb kórodákban kitűnő sikerrel használt külszer.

Reuma-szesz

biztos s kiváló gyors hatású a test bármennemű csúszó bántalmait, u. m. köszvény csúsz, reuma, ischiás, asthma, stb. ellen.

Hatása némely esetben meglepő, a mennyiben gyakrabban idültébb esetekben is már egyszeri bedörzsölésnél a fájdalmakat teljesen megszüntette.

Fog- és fejfájást 5 perc alatt megszüntet.

Egy üveg ára használati utasítással 1 korona erősebb üveg 2 korona 40 fillér.

Főraktárak Budapesten: Török József ur gyógyszer-tárában, Király utca 12. és dr. Egger A. ur gyógyszer-tárában, Váci-körút 17. szám. — Ugyazintén a főváros összes s a vidék csaknem összes gyógyszer-tárában valamint a készítő

VIDDER GYULA gyógyszerész-nél.

S.-A.-Ujhely 69 szám.

Vidéki megrendelések pontosan teljesíttetnek.

Ugyazintén: Debreczenben Dr. Rotsnek V. Emil, Tóth Béla, Mihalovits Jenőnél.

ATTILA KERÉKPÁROK világhírűek.

Európának legtökéletesebb és legfinomabb gyártmánya.

Fizetőképes vidéki képviselők kerestetnek.

Gyárak: DRESDA, BERLIN, HANNOVER, TEPLITZ.

Ajánlatok: a magyarországi vezérképviselőséghez;

BUDAPEST, VIII., József-körút 36.

ATTILA KERÉKPÁRMŰVEK

Kretzschmar E. és társa.

Budapest, Karlsbad és Bécsi cipő raktár.

Legolcsóbb cipő raktár.

Legnagyobb cipő raktár.

Van szerencsém a n. é. közönséggel tudatni, hogy a jó hírnévnek örvendő Baum Miksa-féle, a főpostával szemben levő

Női, férfi és gyermek cipő raktárt

átvettem, s azt saját cégem alatt, tetemesem megnagyobbítva fogom tovább vezetni.

Czipő raktáram ezidő szerint Debreczenben a legnagyobb áruim

melyeket Budapest, Bécs és Karlsbad legelső gyáraiból szerzem be, **legkitűnőbbek** és a mellett **feltűnő olcsók.**

Minden cipő talpán a **szabott ár** látható

A tavaszi és nyári idényre raktáramat rendkívül dusan lát-

tam el a legegánsabb és legjobb cipő árakkal, úgy hogy e tekintetben minden versenyen felül állok.

Felkérem a n. é. közönséget, hogy úgy dug raktáram, mint olcsó árszámításaim és kiűnő gyártmányaimról személyes meggyőződést szerezni méltóztassék.

Tisztelettel

Tolnai Dániel.

előbb BAUM MIKSA.

a főpostával szemben.

Legjobb cipő raktár.

A legjobbnak bizonyult **HÁZISZER**, mely az emésztést szabályozza, rendes vércirkulációt eredményez, a megromlott és hibás véralkatrészt eltávolítja (a mi az egészség főfeltétele), gyorsan és biztosan megszünteti a gyomorbajt és p. étvágytalanságot, savanyu fölbőfögést, hányási ingert, gyomor- és hasbántalmat, gyomorgörcsőt, a gyomor túlterhelését étellel, nyálkásodást, vértulást, hámorhoidákat, női bántalmakat, belbajokat, a már 40 év óta jónak bizonyult

Minden gyuladás, seb és kelés gyógyítása biztos sikerrel jár, a női mell gyuladásánál, tejrekedés- és keményedésnél, a gyermek elválasztásánál, tályogok, vérkelések, pokolvar és genyedésnél továbbá körömgenyedés az ugynevezett körömméregnél a kézu és lábujakon, keményedéseknél, daganatoknál, mirigydaganatoknál, holt-tetem képződéseknél stb. 50 év óta bevált

Dr. Rosa-féle életbalsam Prágai házikenőcs

FRAGNER B. gyógyszer-től Prágában 203-III.

Ki az emésztése minden munkáját új életre serkentő egészséges és tiszta vért szerez, különben is biztos és messze földön híresé vált háziszser. 1 üveg 50 kr. kettős üveg 1 frt. Postán 20 krral drágább

A gyógyulás fájdalom nélkül halad a kenőcs hűsítő hatása alatt. Dobozban 25 és 35 krral. Postán 6 krral drágább.

Figyelmeztetés! Mindenki csak az eredeti készítményt kérje a prágai Fragner B. gyógyszer-tárából és figyeljen arra, hogy a Dr. Rosa balsam csomagolás minden részén az itt látható kerek védjegy legyen; a prágai házi kenőcs csomagolásán pedig a jobbról látható három szögletes védjegy.

A ki egy utánzást talál és nekem bejelenti, díjat kap:

Elismerő levelek ezrei rendelkezésre állnak.

Raktárak Budapesten:

Török József gyógyszer-tárában, Egger A. gyógyszer-tárában, Thalmayer és Seitz, Kochmeister utódai.

Főraktár **B. FRAGNER** Apotheke „zum schwarzen Adler“ in Prag a készítőnél Eck der Spornergasse Nr. 203.

Virágos kert

a Debreceni Hírlap kis olvasóinak.

Tavaszi szántás.

Roppant a föld, a mint az ekevas meghasítja A tavaszi vetés alá szántanak. Mert tudni kell, hogy kétféle buza van: őszi és tavaszi.

Az előbbi már őszkor vetik, kitelel a hó alatt, és ebből válik a nehezebb, az értékesebb buza, míg az utóbbi csak tavasszal vetik s bár aratásra csakugy megéri, mint az őszi a szeme nem oly nehéz aczélos és az ára is kisebb amannál.

Ha tavasszal kimentek a szántóra, meg lepetéssel fogjátok tapasztalni, hogy sok buza tábla, melyről alig takarodott el a hó, mily gyönyörű zöld szíben pomzázik. Bámulástok annál nagyobb, mert azt látjátok, hogy körülöttetek még minden csupasz, fa még nem rügyezik, fű bársonya még alig terül el a réten, legföljebb ha a hóvirággal és a körörcsinnyel, evvel a két első virággal találkozik a szemetek. Ez a szép zöld tábla az őszi vetés.

Mellette most szántják az ugart és a mint az ekevas csillogva-villogva fölhasítja a földet, mély barázdába támad a nyomába. Ebből a barázdába belevetk a magot, így lesz a tavaszi vetés, ebből meg a tavaszi buza.

Nézzétek meg a mint tavaszi alá szántanak. Ugyancsak beleizzad a két ló, mely az ekét vonja és a gazda is jól neki feszíti öklét az eke szarvának, hogy a vas mélyen járjon és jól megfogja a földet. Az idő még hűvös, hiszen a patak ott a fűz aljában alig hogy levetette a jégruháját és a távoli hegy orma még fehérszik a hótól, de a gazda nem fázik, sőt szinte ingujjra vetkezve végzi dolgát. Örvendezik, hogy itt van ismét a munka ideje és hozzáfoghat kedves foglalkozásához, a föld műveléséhez mely a magyar embernek leginkább szíve szerint való munkája. Azért is nézik hazánkat földművelő országnak.

Örvendezik a gazda, hogy ismét a szabadban turhaja a földet. Kora reggeltől folyik már a szántás; de azért még jut elegendő munka a nap többi részére is.

Roppant a föld, a giz-gaz, mely az eke utját állja, recsegve szakad szét és diadalmasan csillogva nyomul előre a barna földben az eke vas. — A szántó-vető hallgatagon fogja az eke szarvát s csak olykor hangzik szava:

— Tündér! Csillag!

A lovakat ösztökéli a szavakkal serényebb mozgásra. Aztán elgondolkozik. Ilyenkor, szántás közben, a míg a szántó-vető a barázdát húzza, könnyen mozog az elme — Mire gondol? Arra, hogy vajjon most a faluban mit csinálnak az övéi? Vajjon a Pista fia, a ki jelenleg az iskola padjában ül, tudja-e a leczkáját és megérdemli-e, hogy az apja annyit fáradjon érte? Hát a kis Julesa az ő szőke haju, kék szemű kis lánya, gondol-e rája odahaza? Hogyne gondolna! Hiszen most is épen megszólal mögötte:

— Édes apám!

A gazda megfordul: ni, a Pista fia áll mögötte a Julesa leányával. A kis lány areza csak úgy ragyog a mosolygástól.

— Hát ti mit kerestek itt?

— Megnézzük a szántást, édes anya megengedte, — mondja Pista.

— Hát csak néztek! Legalább hajhatod a lovakat!

A gazda mosolyogva halad tovább az ekével. Pista vigan pattog az ostorral és egyre azt kiabálja:

— Csillag. Tündér, gyi!

Julesa is együtt tart velünk, de az ő apró lábai gyorsan kifaradnak. Hát mi lesz belőle? Az, hogy édes apa odaülteti az eke szarvára. Kissé döcögős koczikázás biz az, de nem utolsó mulatság.

Igy aztán gyorsan megy a szántás. Olykor egy nóta is hangzik:

Szeretnék szántani,
Hat ökröt hajtani . . .

Vagy ez a másik nóta:

Káka tövén költ a rucza,
Jó földben terem a buza.

Sok szép magyar dal szól a szántásról, buzáról, aratásról, a mi szintén azt bizonyítja hogy a magyar népnek mily kedves a szántó-vető foglalkozás.

Azért is olyan erős a magyar ember, — mert ezt a foglalkozást szereti. A nehéz munka megacélozza az ember karját.

Az erős nép adja a jó katonát. A hazát pedig a jó katonák tudják csak megvédeni.

Azért ha látjátok a szántóvető embereket, szeretettel nézzetek rájuk, mert az ő munkájuk hozza meg számunkra a kenyeret és ők védik a hazát.

... Ritkábban pattog az ostor a Pista kezeiben, elfogy lassankint a nóta is, meg a fölshántandó terület is. Már csak egy kis keskeny pántlika van belőle szántatlanul. Messze a faluban füstölög már a kis ház kéménye: vacsora készül annak a háznak a tűzhelyén a szántóvetők számára. Vajjon kiket hívogat az a kémény?

— Gyí, Tündér, Csillag!

Nádi Hegedűs.

A lakodalom.

Kakas ifjú megkérte Csibe kiasszonyt és minthogy Tyukné asszony odaigérté leányát, hetedhét udvarra szóló lakodalom lett a dologból.

Tyukné asszony nagyszerű traktát készített a násznépnek. Két nap, két éjjel folyton küldözgette a szolgálóit:

— Kot, kot, kot, Kati, szaladj a padlásra, hozz le onnan még egy kis kukoriczát.

Kati, a bubos csibe iziben fölzaladt a padlásra, Tyukné asszony pedig tovább rendelkezett:

— Jaj, jaj, a tiszta buzáról csaknem megfeledkeztem . . . Marcsa, egy-kettő, repülj a csürbe, hozd el a legjava buzát . . . De azt mondom, el ne csipogd valahol az időt!

A míg Marcsa, a fekete csibe, a megbízásban eljár, Tyukné asszony befutott a konyhába a lányához, a szép menyasszonyhoz.

— Készen vagy-e már, lányom, az öltözködéssel? Szaporábban, csibék, mindjárt itt lesz a vőlegény meg a násznép! Kot, kot, kot, mennyi gond! Jaj, elég minden a konyhán!

A csibe-szobalányok, szerencsére, elkészültek a menyasszony kicsinosításával akkorra, mire a vőlegény megérkezett és rendben folyt-e az esküvő.

Most jönnek éppen az esküvőről.

Elöl ment Kakas urfi és karján, akarom mondani szárnyán vezette a fehér tollu Csibe kiasszonyt, a ki szendén lesütötte a fejét. Utánuk sorakozott a násznép, melynek tagjai mind Kukurikufalva és Kotkodásháza községekből valók voltak.

Az ajtóban az ismerősök fogadták, őket: — Tas, tas, sok szerencsét kívánok, édes kis Csibém! — mondotta jószívu Kacsáné, megölelgetve a menyasszonyt.

Köszönöm szépen, édes Kacsáné szomszéd asszony, — rebegte a menyasszony.

— Rud, rud, rud, gratulálok, Kakas urfi! — szólt Pulyka bátya.

— Köszönöm a gratulációt, Pulyka bátya! — felelt megindultan a vőlegény.

Gyöngytyukné is megölelgette a menyasszonyt, Fácáné ténsasszony pedig elismerően bólingatott szép s.m.a. fejével:

— Milyen fiatal a lelkem! Milyen kedves, eszem a zuzáját!

— Éljen az ifju pár, örök tavasz ragyogjon fölöttük! — csicserezett a nászmenet elébe a fecske, két aranyos pillangó a menyasszony feje körül röpködött.

A lépeső mellett állottak a szegények, a kik dus alamizsnát reméltek az esküvő alkalmával.

— Ott állott a szegény Kotyogóné két neveletlen csipogójával és hármában énekeltek:

— Adjanak, adakozzanak a szegények éhezőknek!

A vőlegény egy husz fillérest nyomott a Kotyogóné markába Nosza volt nagy hállkodás.

Eljött Bagoly, a vak koldus is az esküvőre, a ki azonban csak nappal vak, valamint ott ült egy széken Nyul apó, kalapját az ölében tartva, hogy abba pottyantsanak egy két fillért. Nagyon öreg az apó, nem bírják már a csontjai, pedig, egykor, hejh, versenyt futott agárral, kopóval!

A násznép valamennyi koldusnak juttatott alamizsnát Mondom, nagyon uri lakodalom volt az.

Aztán előállt Papagály János, a nyalka kocsis.

— A hintó itt van tessenek beülni.

A vőlegény fölsegítette a fölbokrézott hintóba a menyasszonyt, Papagály János felugrott a bakra és megcsördítette az ostorát:

— Gyí te!

A násznép szintén kocsiira ült és úgy követte az ifju párt. Otthon Tyukné asszonyom házában hosszu asztalov föl volt te ritve minden jó. A vendégek letelepedtek a székekre és vigan hozzáfogtak az elemózsia elköltéséhez.

Kitűnően mulattak. Egyre ez hangzott:

— Eszem a zuzáját, édes komám, adja csak közelebb azt a buzát!

— Jaj, lelkem, szomszédasszony, ne legyen magánál soha rántot csirke salátával, de adjon abból a finom csipegetőből:

Hanem annyit mondhatok, hogy ezen a lakomán villa-csontot nem törtek abból a célból, hogy megtudják, kinek a kívánsága telje sül; mert a vendégeknek a maguk csontját kellett volna eltörniök.

Egyszer csak kizpogtatnak:

— Szabad bemenni? kérdozte egy hang kívülről.

— Szabad! Isten hoz . . .

Tyukné asszonyomnak, a ki ezt mondotta torkán akadt a szó, már nem tudta befejezni a mondatot így: „Isten hozta nálunk.“ A kés, villa kiesett a vendégek kezéből.

A belépő szakács volt.

— Látom, lakzi van Tyukné asszonyomnál, — szólt a belépő — gondoltam, engem dobnak ki, ha bejövök.

Dehogy dobták ki. Jaj, dehogy. Hanem egyszerre dolga akadt minden vendégnek. Tyukné asszony a konyhán, Kakas ifjú urnak a szemétdombján, Csibe kiasszonynak a kis kertben, Kacsánénak a tavon, Pulyka bátyának a levegőn, Fácáné ténsasszonynak a fécánosban, sőt, ni, Nyul apót is elbírják már a csontjai, oly gyorsan koczog az erdő felé . . .

A szakács egyedül maradt Papagály Jánossal.